

veel goeds is te verwachten. Het bestuur is geschreven dat dit van hemzelf zal afhangen door een vriendelijk en verstandig gedrag. Het is gunstig dat de Buginezen geen twist met de Johorezen hebben veroorzaakt en, anders dan gevreesd, niet van plan zijn vijandelijkheden tegen Radja Trengganu te ondernemen. De vernieuwing op 14 april 1760 van het verdrag met Nanning en de volkeren stroomopwaarts de rivier van Malakka is prijzenswaardig, in het bijzonder het vierde artikel [fol. 680], waarbij steeds een van de oudsten te Malakka moet verblijven om maandelijks verslag te doen aan de gouverneur en om de bevelen naar Nanning over te brengen. De patrouillering en het verleende convooi aan de schepen naar Siam en Cambodja en het verdrag van 11 november 1759 met Daëng Cambodja, Radja Tua van Kelang en de negen nederzettingen in Rembau zijn goedgekeurd. Het vijfde artikel verplicht hen tegen 64 stuivers minder het bahar te leveren dan ropia 52, zoals voorgeschreven in de brief van 1 mei 1759. Enige andere kosten mogen niet in rekening gebracht worden. Als er een buitengewone leverantie fijne tin in inktkokers wordt gedaan, dan is het doel toentertijd van de prijsverhoging bereikt. De uitkering van rsd. 100 aan degenen die het verdrag sloten en daarvoor zeven weken op Linggi vertoefden, en van 7 bahar en 328 lb tin aan Radja Said van Selangor zijn geaccepteerd. [fol. 681] Wegens de vrees van tinsmokkel te Perak is kapitein Jan Jansz. Visboom naar de koning gestuurd en is het verdrag van 1753 vernieuwd. Ter opheldering van het vierde en vijfde artikel zijn per 3 juni 1759 twee artikelen toegevoegd, waarbij de vorst zich, net als de andere leveranciers, verbindt alle tin aan de bezetting van de Compagnie te leveren en deze met de balans en schaal van de Compagnie te laten wegen. Als hoofd van de kooplieden beloofde hij, conform het vorige artikel zes van het contract, zijn en alle andere vaartuigen te laten doorzoeken. Gevonden tin zal geconfisqueerd worden, maar het schip krijgt hij terug. Nu moet dit slechts worden uitgevoerd, hoewel daarover in de brief van 4 september bedenkingen staan. De bevelen van het bestuur in de brieven van 14 mei en 7 augustus 1759, en van 19 november 1760 naar Perak en het besluit van 30 november aangaande extra arak en klapperolie bij het smelten en dragen van tin te Perak, zoals beschreven in de brief van 22 april, zijn uitstekend. [fol. 682] Er zijn enige vragen gesteld over het voorkomen van smokkel. Om de Spaanse realen tegen 68 stuivers in omloop te laten zijn, zijn er 15.000 verzonden. Het bestuur verklaarde wederom dat dat onmogelijk is. Er is weinig reden tot tevredenheid betreffende de verkoop van goederen in 1758/59. Behalve de specerijen werd er op een inkoop van f 47246 een winst van f 13.624, of 28 $\frac{3}{4}$ %, behaald en op een inkoop aan specerijen van f 859 een winst van f 10.344, of 1204 %. De totale winst is f 23.969, of ruim 50 %. Omdat ze in de huishouding nodig zijn, is de verkoop van spijkers verboden. Volgens bevel van 13 oktober moet de curcuma tenminste voor iets minder dan de inkoopsprijs verkocht worden, of bij besluit van 1 december 1761 voor wat ervoor te krijgen is. De 35.199 stalen beitels t.w.v. f 5658 die daar eind augustus 1759 over waren, moeten ter voorkoming van verder verlies net zo verkocht worden. De kosten van f 7165 aan fortificatie en gebouwen en de bij besluit van 5 februari 1760 gedane aanbesteding van de vervallen linie om de stad zijn aanvaard. [fol. 683] Uit de bijgesloten specificatie van 6 maart blijkt dat de verpachting per eind juni van de Chinese topbanen over de tweede helft van 1760 maar rsd 540 opbracht, maar de algemene verpachting half november en eind december betreffende 1761 gelukkig rsd 42.119, of rsd 3198 meer dan het voorafgaande jaar, waaronder de pacht van de boom rsd 3000 hoger uitviel. Dat bij resolutie van eind december 1759 enige verandering in het hoofd- en ankergeld is aangebracht om de arme inwoners tegemoet te komen en de aanvoer van levensmiddelen te stimuleren, is met genoeg goedgekeurd. Dat de boompacht voor de beste prijs door een ander gemeind, op diens verzoek aan Malik Fasulla wordt gegund, mag in het vervolg niet meer geschieden. In de brief van 23 mei 1758 is een kwestie tussen een pachter en handelaren naar het zuiden toe, in het voordeel van de eerste beslist. Tolvrijheid bij besluit van 28 juli en 25 oktober 1760 aan vaartuigen van vreemde naties verleend wegens ernstige lekkage en het lossen van twee Engelse compagnies schepen zijn goedgekeurd. Voortaan moeten gevallen gelijk de laatste in een geheime brief behandeld worden. [fol. 684] Het is in deze onrustige tijden verstandig